

Спостереження за проведенням навчального заняття

Дата проведення _____ Клас _____

Кількість учнів у класі / із них присутні _____ / _____

Предмет (курс) _____

Учитель (керівник гуртка) _____

Тема навчального заняття _____

Мета навчального заняття _____

Інструктаж із питань безпеки життєдіяльності (у разі необхідності): так ні

1. Розвиток і формування ключових компетентностей під час навчального заняття

№ з/п	Ключова компетентність	+	Примітка
1.	Спілкування державною мовою		
2.	Спілкування іноземними мовами		
3.	Математична грамотність		
4.	Компетентності в природничих науках і технологіях		
5.	Екологічна і здоров'язберігаюча компетентності		
6.	Інформаційно-цифрова компетентність		
7.	Уміння вчитися впродовж життя		
8.	Соціальна та громадянська компетентності		
9.	Загальнокультурна компетентність		
10.	Ініціативність і підприємливість		

2. Робота учнів під час навчального заняття:

- усі учні працювали із зацікавленням, співпрацювали між собою
- більшість учнів працювала
- переважна більшість учнів були пасивними
- усі учні були пасивні, не залучалися до роботи

3. Оцінювання діяльності учнів під час навчального заняття

№ з/п	Діяльність учителя	+	Примітка
1.	Оцінює навчальні досягнення учнів, спираючись на розроблені критерії		
2.	Оприлюднює критерії оцінювання навчальних досягнень учнів		
3.	Надає учням час на обдумування відповідей		
4.	Супроводжує відповіді учнів уточнювальними запитаннями		
5.	Забезпечує зворотний зв'язок щодо якості виконання завдань		
6.	Спрямовує оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учня		
7.	Використовує методики самооцінювання і взаємооцінювання учнів		
8.	Відзначає досягнення учнів, підтримує у них бажання навчатися		
9.	Добирає д/з, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучує критерії його оцінювання		

4. Спрямованість навчального заняття на формування суспільних цінностей

№ з/п	Діяльність учителя	+	Примітка
1.	Спрямовує зміст навчального матеріалу на виховання в учнів: патріотизму, культури, поваги до державної мови, закону		
2.	Реалізує наскрізні змістові лінії: - «Екологічна безпека та сталий розвиток» - «Громадянська відповідальність» - «Здоров'я і безпека» - «Підприємливість і фінансова грамотність»		
3.	Розвиває в учнів громадянську активність		
4.	Розвиває в учнів загальнолюдські цінності (соціальну емпатію, толерантність, інклюзивну культуру тощо)		
5.	Розвиває в учнів навички співпраці та культуру командної роботи		

5. Використання інформаційно-комунікаційних технологій, обладнання, засобів навчання

№ з/п	Діяльність учителя	+	Примітка
1.	Використовує інформаційно-комунікаційні технології, що сприяють оволодінню учнями ключовими компетентностями		
2.	Використовує електронні освітні ресурси		
3.	Використовує медіа-ресурси з навчальною метою		
4.	Використовує мережу Інтернет для пошуку навчальної інформації, виконання онлайн-завдань тощо		
5.	Використовує обладнання та засоби навчання для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів		

6. Комунікація з учнями

№ з/п	Діяльність учителя	+	Примітка
1.	Співпрацює з учнями на засадах партнерства		
2.	Вислуховує та сприймає думки учнів, їх власну точку зору		
3.	Застосовує особистісно орієнтований підхід		
4.	Дотримується принципів академічної доброчесності		

7. Висновки

8. Пропозиції

Критерії оцінювання діяльності вчителя в процесі спостереження за проведенням навчального заняття

1. Досягнення мети, реалізація завдань та очікуваних результатів, мотивація до навчання

- мета чітко простежується впродовж навчального заняття; заняття спрямоване на розвиток ключових компетентностей, набуття життєвого досвіду та/або вміння його застосувати в різних ситуаціях, формулювати завдання, самостійно приймати рішення; учні вмотивовані до навчально-пізнавальної діяльності;
- мета чітко простежується впродовж навчального заняття; заняття спрямоване на розвиток ключових компетентностей, містить прикладне спрямування; учитель мотивує учнів до навчально-пізнавальної діяльності;
- мета і завдання навчального заняття спрямовані на відтворення знань учнів, заучування матеріалу підручника; учитель не мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями;
- мета навчального заняття не простежується, зміст навчального заняття не відповідає навчальній програмі та календарно-тематичному плану учителя.

2. Запитання для співбесіди з учителем за результатами відвіданого навчального заняття

- Чи досягнуті мета, завдання та очікувані результати навчального заняття? Якщо так, то які чинники цьому сприяли? Якщо ні, то які причини не дозволили досягнути мети?
- Що найкраще вдалося під час проведення навчального заняття?
- Що не вдалося? З яких причин? Що потрібно зробити, щоб у подальшому уникати подібних ситуацій?

Висновки:

- учитель робить всебічний аналіз проведеного заняття, вміє визначити рівень досягнення мети навчального заняття, відзначає досягнення і слабкі сторони у своїй роботі, вміє визначати шляхи вдосконалення освітнього процесу;
- учитель робить всебічний аналіз проведеного заняття, бачить досягнення і слабкі сторони у своїй роботі, але потребує допомоги у визначенні шляхів удосконалення освітнього процесу;
- учитель може зробити аналіз тільки окремих фрагментів навчального заняття і не може визначити шляхи вдосконалення освітнього процесу;
- учитель не може зробити аналіз проведеного навчального заняття.

3. Календарно-тематичне планування роботи

- Які джерела вчитель використовує при розробленні календарно-тематичного планування?
- Чи враховується при розробленні календарно-тематичного планування специфіка класів (кількість учнів, профільність або поглиблене вивчення предмету, місце розташування населеного пункту), умови роботи закладу, освітня програма закладу?
- Яким чином учитель користується правом самостійно визначати обсяг годин на вивчення тем, чи змінює послідовність вивчення тем?
- Чи здійснюється аналіз результативності планування роботи вчителя?

Висновки:

- помітна системність роботи вчителя при складанні календарно-тематичного плану (навчально-тематичної програми), вчитель самостійно складає календарно-тематичний план, враховуючи умови роботи і специфіку класів, у яких він викладає; вчитель самостійно визначає послідовність вивчення тем та кількість годин на їх вивчення; тема навчального заняття відповідає календарно-тематичному плануванню; календарно-тематичне планування відповідає освітній програмі закладу;
- учитель самостійно складає календарно-тематичний план і визначає послідовність вивчення тем та кількість годин на їх вивчення; тема навчального заняття відповідає календарно-тематичному плануванню; календарно-тематичне планування відповідає освітній програмі закладу;
- учитель потребує методичної допомоги у складанні календарно-тематичного плану, догматично підходить до використання навчальної (модельної) програми; при складанні календарно-

тематичного плану не враховуються умови роботи та специфіка класу, у якому він викладає; тема навчального заняття не відповідає календарно-тематичному плануванню; календарно-тематичне планування не відповідає освітній програмі закладу;

- у вчителя відсутній календарно-тематичний план.

4. Використання інформаційно-комунікаційних технологій та медіа-ресурсів в освітній діяльності вчителя

- Чи використовує вчитель ІКТ у процесі підготовки до проведення навчальних занять, розроблення завдань, створення освітніх ресурсів?
- Які доречні форми використання ІКТ вчитель застосовує під час проведення навчальних занять?
- Чи використовує вчитель ІКТ для зворотного зв'язку з учнями?
- Яким чином використовуються медіа-ресурси в освітньому процесі?

Висновки:

- ІКТ використовуються вчителем на різних етапах педагогічної діяльності – при підготовці до навчального заняття, проведенні навчального заняття, оцінюванні навчальних досягнень, забезпеченні зворотного зв'язку, інформуванні учнів; учитель розробляє та використовує електронні освітні ресурси у своїй роботі;
- ІКТ використовуються вчителем на різних етапах педагогічної діяльності – при підготовці до навчального заняття, проведенні навчального заняття, оцінюванні навчальних досягнень, забезпеченні зворотного зв'язку, інформуванні учнів; учитель використовує електронні освітні ресурси у своїй роботі;
- ІКТ використовуються вчителем тільки на етапі підготовки до проведення навчальних занять; учитель використовує електронні освітні ресурси у своїй роботі;
- учитель не має навичок з використання ІКТ у власній діяльності.

5. Система оцінювання

- Які критерії оцінювання навчальних досягнень учнів використовує вчитель: розроблені Міністерством освіти і науки України, розроблені особисто, критерії з інших джерел?
- Чи застосовує вчитель формувальне оцінювання під час проведення навчальних занять? Які аспекти формувального оцінювання використовуються найчастіше?
- Якими способами оприлюднюються критерії оцінювання?

Висновки:

- учитель розробляє критерії оцінювання навчальних досягнень учнів; за допомогою питань перевіряє, наскільки добре учні зрозуміли цілі й завдання уроку, наскільки успішно учні досягають того, що заявлено в меті уроку; забезпечує зворотний зв'язок з учнями щодо якості виконання завдань: пояснює, що виконано правильно, а що потрібно вдосконалити, пропонує способи поліпшення, а не просто констатує виконання відміткою або словами «добре-погано»; спостерігає за тим, як учні справляються із завданнями; використовує методики самооцінювання і взаємооцінювання учнів;
- учитель за допомогою питань перевіряє, наскільки добре учні зрозуміли цілі й завдання навчального заняття, наскільки успішно учні досягають того, що заявлено в меті заняття; оцінює роботи або відповіді учнів, спираючись на розроблені критерії оцінювання; забезпечує зворотний зв'язок з учнями щодо якості виконання завдань: пояснює, що виконано правильно, а що потрібно вдосконалити; спостерігає за тим, як учні справляються із завданнями;
- учитель не перевіряє, наскільки добре учні зрозуміли цілі і завдання навчального заняття; не оприлюднює критерії оцінювання навчальних досягнень, але використовує критерії при оцінюванні роботи або відповідей учнів; надає учням час на обдумування відповідей;
- учитель не оприлюднює критерії оцінювання навчальних досягнень; під час перевірки робіт та відповідей учнів не простежується чіткості у критеріях оцінювання; учням не надається час на обдумування відповідей; оцінка використовується як засіб покарання; система оцінювання вчителя не спрямована на відстежування індивідуального прогресу.